

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у квітні 1927 року Українським комітетом краєзнавства
Репресований у 1930 році

Відроджений 1993 року з ініціативи Національної спілки краєзнавців України

3(84)' 2013

З М І С Т

Головний редактор
Олександр Реєнт

Редакційна колегія:
Олег Бажан
(перший заступник
головного редактора)

Богдан Андрусишин
(заступник
головного редактора)

Лев Баженов
Віль Бакіров

Олександр Гончаров
Віктор Даниленко

Володимир Дмитрук
Олександр Завальнюк

Віктор Звагельський
Григорій Клепак

Олександр Лисенко
Микола Литвин

Руслана Маньковська
Андрій Непомнящий

Олег Рафальський
Олександр Рубльов

Григорій Савченко
Віктор Савчук (заступник
головного редактора)

Валерій Смолій
Тарас Чухліб

Ганна Швидько

Засновники:
Національна спілка
краєзнавців України
Інститут історії України
НАН України

Виходить
щоквартально
ISSN 2222-5250

Літопис українського краєзнавства

Ростислав Конта (м. Київ).

«Записки НТШ» як джерело до історіографічного дослідження розвитку етнології в Науковому товаристві ім. Шевченка (кінець XIX – початок XX ст.) 5

Максим Кавун (м. Дніпропетровськ).

Внесок Катеринославської губернської вченої архівної комісії у розвиток історико-краєзнавчих досліджень Південної України . . 13

Історія міст і сіл України: історико-теоретичні проблеми вивчення

Юрій Мариновський (м. Черкаси).

Боввани-Болвани. До історії канівського топоніма 21

Ярослав Стасів (м. Львів).

Противалкогольні акти міста Львова XIV – XVII століть 24

Іван Рибак (м. Кам'янець-Подільський).

Історія сільських населених пунктів Хмельниччини: методика краєзнавчого дослідження 27

До 70-річчя Волинської трагедії

Микола Кучерена (м. Луцьк).

Причини, хід та наслідки українсько-польського конфлікту на Волині в роки Другої світової війни 33

Олександр Удод (м. Київ).

Трагічні події на Волині: суспільні рефлексії та історична пам'ять . . 42

Ярослав Антонюк (м. Київ).

Вплив «Волинської трагедії» на формування етнічних стереотипів українця та поляка 46

Оксана Калищук (м. Луцьк).

Стереотипні уявлення та ментальність як чинник ескалації українсько-польського протистояння у роки Другої світової війни . . 55

Краєзнавство в особах*Наталія Кармазіна (м. Сімферополь).*

Дослідник старожитностей Півдня України:

Віктор Іванович Гошкевич (1860–1928) 61

Валентин Лазуренко (м. Черкаси).

Штрихи до портрета черкаського історика і краєзнавця

Миколи Бушина 65

Музейництво в Україні: історія та проблеми сучасного розвитку*Руслана Маньковська (Київ).*

Сучасні музейні комунікації та перспективи їх розвитку 75

Ірина Петренко (м. Полтава).

Шкільний музей українсько-болгарської дружби в селі Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області:

історія створення і функціонування 85

Антоніна Мовчун (м. Київ).

Будинки, як і люди, багато пам'ятають... (Про музейну експозицію Київського університету імені Бориса Грінченка «Історія архітектурної пам'ятки на Бульварно-Кудрявській 18/2») 91

Вітчизняне пам'язознавство: традиції, досвід, перспективи*Христина Харчук (м. Львів).*

Формування Городоцького цвинтаря у Львові

(друга половина XVII – кінець XIX ст.) 97

Елеонора Іщенко (м. Сімферополь).

Православні культові споруди Сімферополя

(кінець XVIII - початок XIX ст.) 104

До 70-річчя початку визволення України від нацистських загарбників*Тамара Вронська, Світлана Ляковська (м. Київ).*

Система підготовки кадрів органів державної безпеки

у роки Великої Вітчизняної війни 111

Марина Чиркова (м. Полтава).

Приватне листування як джерело з історії життя цивільного населення періоду тимчасової нацистської окупації

(на прикладі Полтавщини) 124

Олександр Табаченко (м. Москва).

Дислокація частин та з'єднань 2-ої повітряної армії

восени 1943 р. на Полтавщині 133

Надія Бойко (м. Переяслав-Хмельницький).

Будівництво Дніпровського дерев'яного мосту Козинці-Зарубинці

(жовтень 1943 року) за спогадами сучасників та очевидців 142

Рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту
історії України НАН
України (протокол № 7
від 19.09.2013 р.)

Журнал зареєстровано
Міністерством юстиції
України (Свідectво про
державну реєстрацію
друкованого засобу
масової інформації –
серія КВ № 1722
від 06.12.1995 р.)

Постановою президії
ВАК України № 05/2
від 27.05.2009 р.

журнал внесено
до переліку наукових
фахових видань, у яких
можуть публікуватися
результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових
ступенів доктора
і кандидата наук
за спеціальностями
«Історичні науки»
(Бюлетень ВАК України. –
2009. – № 8).

Усі права застережені.
Передрук дозволено
тільки за згодою
редколегії.

Адреса редакції:

01001, м. Київ-1,
вул. М.Грушевського, 4,
кім. 212
тел.: 278-02-38, 279-13-88

E-mail:

bazhanclo@ukr.net

Електронна версія:

www.history.org.ua
www.nbu.gov.ua
www.nsku.org.ua

© Національна спілка
краєзнавців України, 2013
© Інститут історії України
НАН України, 2013

Джерелознавчі та біографічні студії

- Наталія Гаврилишина (м. Київ).*
Маєтності роду Кочубеїв (II половина XVII – 60-ті рр. XVIII ст.):
формування, господарство, географія 149
- Олександр Залуцький м. Чернівці).*
Творчо-мистецька діяльність Сидора Воробкевича у контексті
національно-культурного життя Буковини другої половини
XIX століття 158
- Олег Бажан (м. Київ), Вадим Золотарьов (м. Харків).*
“Несу моральну відповідальність за викривлення в органах МВС...”,
або Історія покарання ексекютора “масового терору” І. А. Шапіро
у часи “хрущовської відлиги” 165

**Національна спілка краєзнавців України:
панорама сучасного життя**

- Валерій Левченко, Галина Кязимова (м. Одеса).*
IV міжнародна наукова конференція “Південь України:
етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри” 177
- Краєвиди рідної землі. Про партнерську співпрацю краєзнавців
та «Вікімедіа Україна» 180
- Михайло Делеган (м. Ужгород).*
Краєзнавцями Закарпаття започатковано фестиваль
«Колочавська ріплянка» 182
- Володимир Дмитрук, Євген Букет.*
Краєзнавчі форуми на Волині та в Києві: реалії та проекти розвитку .. 186

Наукова інформація

- Олександр Бонь, Євген Ковальов (м. Київ).*
Київ і кияни: доба Бориса Грінченка 191
- Тамара Демченко (м. Чернігів).*
Депортації як практика “Великого терору” 192
- Олена Жам, Наталія Ткаченко (м. Переяслав-Хмельницький).*
IV-ті Єфремівські читання „Релігійне життя Переяславської землі
(IX-XXI ст.)», присвячені 1025-літтю хрещення Русі 195
- Євген Букет (м. Київ).*
«Соловецька проща»-2013 199

Огляди

- Оксана Довгополова (м. Одеса).*
Минуле і сучасне традицій добросусідства Одещини 205
- Анатолій Климов (м. Луганськ).*
Вартісний внесок до літератури про Луганськ 206
- Василь Делеган (м. Ужгород).*
Репліка читача з приводу однієї версії, або Як московський
професор мимоволі підвів ужгородського 208

In memoriam 212**Про авторів** 214**Вимоги щодо оформлення статей** 217

На першій сторінці
обкладинки:
«Новий Світ. Скеля»
(Заказник «Новий Світ»,
Судакське лісництво).
Фото півфіналіста
конкурсу
«Вікі любить Землю»
Дениса Вітченка.

